

[H. C. Tøft.]

priserne på ejendommene i vejret, ikke landbrugserhvervets afkastning. Jo bedre lånemuligheder der gives adgang til, des højere tror jeg priserne på ejendomme vil stige. Derfor vil det nok være rigtigt her i dag at sige til landbrugsministeren, at vi vil være betænkelige ved at gå til en højere lånegrænse end den, der i dag er sat af Landbrugets Reallånefond. Vi finder det rigtigt, at man fremover i særlig grad anvender de midler, der findes i jordfonden, og som vil øges, når jordrentebrugene nu får en indløsningsmulighed til finansiering af generationsskiftet, men inden for samme udlånsgrænse, som Landbrugets Reallånefond har sat; kurstabet for de unge vil hermed begrænses.

Lovforslaget fastsætter, at højst 5 personer kan være ejere af en landbrugs-ejendom, i modsætning til tidligere, hvor der ingen grænse var. Vi finder det betænkeligt også af hensyn til generationsskiftet at indføre denne grænse. Der kan jo godt være flere i en familie, der gerne vil gå sammen om at bevare en slægtsgård, og det bør de ikke med denne bestemmelse hindres i. Selv om vi i det konservative folkeparti af mange grunde vil stå som tilhængere af og virke for at bevare selvejet i dansk landbrug, kan man vist ikke komme uden om at drøfte problemet om tilladelse til at erhverve ejendomme for et familieaktieselskab i forbindelse med generationsskifte — det gælder navnlig de store ejendomme her i landet — idet det ellers for nogle vil blive vanskeligt at bevare en slægtsejendom på familiens hænder. Vi ønsker at se på dette spørgsmål under udvalgsbehandlingen, ligesom vi dér også gerne vil have drøftet industriens muligheder for jorderhvervelse, idet vi ikke ønsker at lægge hindringer i vejen for den nødvendige industrielle udvikling.

Også vi ønsker en forenkling og en forandring af jordlovsadministrationen, men det er vor opfattelse — således som det også har været på tale i landbokommissionen — at man, når denne lovgivning er gennemført, må tage selve jordlovsadministrationen op til drøftelse. Også dér ønsker vi at afgørelser i højere grad henlægges til lokale nævn.

Chr. R. Christensen: Der er to ting i forbindelse med lovforslaget om ændringer i statshusmandsloven, der navnlig påkalder interesse, nemlig forkøbsrettens bevarelse og jordrenteprincippet afvikling.

Må jeg om det første sige, at jeg hilser med tilfredshed, at den generelle forkøbsret til ejendomme med et grundbeløb på over 56.000 kr. efter lovforslaget bortfalder. Det står for mig, som om man med denne ændring erkender, at disse bestemmelser i vor statshusmandslov er uden virkelig betydning, har haft uheldige virkninger og i hvert fald efterhånden er blevet helt utilsvarende.

Jeg kan også hilse med tilfredshed, at forkøbsretten i forbindelse med familiesalg er blevet indskrænket, således at man ikke mere kan gøre forkøbsret gældende i forbindelse med salg til søskendebørn. Dermed har man fjernet én af de anstødssten, der har været med til at gøre den hidtidige jordlovgivning upopulær.

Jeg er dog samtidig dybt skuffet over, at man opretholder forkøbsrettens princip, at man kan lade foretagne tinglysning efter jordlovsudvalgets begæring på landbrugs-ejendomme uanset størrelse, stort og småt, til fordel for staten, og at man ikke mere som i den gamle lov skarpt begrænser denne forkøbsret, men gør den ret udflydende, idet den foreslåede § 8 blot henviser til § 7. Herved inddrager man i virkeligheden ejendomme under forkøbsretsprincippet, som ikke tidligere har været det, fordi man efter den ændrede opfattelse af, hvad der hører til familiebrug, regner det rimeligt at supplere op til betydelig større størrelse.

Jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt man agter at opretholde den tidligere foretagne tinglysning for ejendomme med under 56.000 kr. i grundbeløb. Jeg har fået tilkendegivelse af, at det er hensigten. Jeg beder ministeren udtale sig om, hvorvidt det virkelig kan være tilfældet, at man fortsat vil opretholde forkøbsret på ejendomme af størrelsesordenen 20-30 ha til fordel for ejendomme af størrelsesordenen 3-5-6 ha. Hvis man benytter denne forkøbsret, ødelægges man faktisk gården uden i virkeligheden at hjælpe huset, og da disse tinglysninger som regel er foretaget for 15 år siden, svarer de slet ikke til øjeblikkets forhold.